**СОВЕТ
АЗЕЕВСКОГО СЕЛЬСКОГО
ПОСЕЛЕНИЯ
НОВОШЕШМИНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН**
ул. Советская, д.22,
с. Азеево,423190

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЯҢА ЧИШМӘ МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫНЫҢ АКЪЯР
АВЫЛ ҖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ**
Совет урамы, 22,
Акъяр авылы,423190

тел.: (8-84348) 3-71-31, факс: (8-84348) 3-71-61, Azeev.Nsm@tatar.ru

Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы
Акъяр авыл җирлеге Советы
КАРАРы

2022 елнын 31 нче августы №25-83

Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Акъяр авыл җирлеге Советы депутаты статусы турында Нигезләмәне раслау хакында

«Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законнары, «Татарстан Республикасында җирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының Акъяр авыл җирлеге муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә, Яңа Чишмә муниципаль районыны Акъяр авыл җирлеге Советы

КАРАР БИРӘ:

1. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Акъяр авыл җирлеге Советы депутаты статусы турында Нигезләмәне расларга (кушымта итеп бирелә).
2. Үз көчен югалткан дип таныргa:
«Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Акъяр авыл җирлеге Советы депутаты статусы турында» 2021 елның 5 февралендагы 7-21 номерлы Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Акъяр авыл җирлеге Советы карары;
«Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Акъяр авыл җирлеге Советының 05.02.2021 ел 7-21 нче номерлы карары белән расланган, Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Акъяр авыл җирлеге Советы депутаты статусы турында нигезләмәгә үзгәрешләр кертү хакында» 2021 елның 31 маендагы 13-36 номерлы Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Акъяр авыл җирлеге Советы карары;
«Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Акъяр авыл җирлеге Советының 05.02.2021 ел 7-21 нче номерлы карары белән расланган, Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Акъяр авыл җирлеге Советы депутаты статусы турында нигезләмәгә үзгәрешләр кертү хакында» 2021 елның 16 сентябрендәге 16-45 нче номерлы Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Акъяр авыл җирлеге Советы карары.
3. Әлеге карарны интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында бастырып чыгарырга

http://pravo.tatarstan.ru, шулай ук Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре порталы составында Яңа Чишмә муниципаль районының рәсми сайтында интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә http://novosheshminsk.tatarstan.ru урнаштырырга.

4. Әлеге карар рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә.

5. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуны Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Акъяр авыл җирлеге Советының Законлылык, экология, җирдән файдалану һәм территорияне төзекләндерү мәсьәләләре буенча даими депутат комиссиясенә йөкләргә.

Татарстан Республикасы
Яңа Чишмә муниципаль районы
Акъяр авыл җирлеге башлыгы Д.С.Гайнуллин

КУШЫМТА
Татарстан Республикасы
Яңа Чишмә муниципаль районы
Акъяр авыл җирлеге
Советы 2022 елның 31 августы
25-83 нче номерлы карарына

Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Акъяр авыл җирлеге Советы депутаты статусы турында нигезләмә

Әлеге нигезләмә Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Акъяр авыл җирлеге Советы депутаты хокукларын һәм бурычларын, шулай ук депутат тарафыннан үз вәкаләтләрен гамәлгә ашырганда төп хокукый һәм социаль гарантияләрне билгели.

Статья 1. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Акъяр авыл җирлеге Советы депутаты статусының хокукый нигезе

1. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының Акъяр авыл җирлеге Советы депутаты статусы (алга таба – депутат) Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе, Татарстан Республикасы Законнары, Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының Акъяр авыл җирлеге муниципаль берәмлеге Уставы (алга таба – авыл җирлеге Уставы), әлеге Нигезләмә нигезендә билгеләнә.
2. Җирле үзидарә органнары депутатның үз хокукларын һәм бурычларын нәтиҗәле гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыралар.

Статья 2. Депутат вәкаләтләре вакыты

1. Депутат вәкаләтләре, әлеге Нигезләмәнең 3 нче статьясында каралган очраклардан тыш, Татарстан Республикасы Акъяр авыл җирлеге Советы (алга таба - авыл җирлеге Советы) эшли башлаган көннән башлана һәм авыл җирлеге Советының яңа чакырылышы эшли башлаган көннән туктала.
2. Депутатның вәкаләтләре вакыты җирлек уставы белән «Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә билгеләнә.

Статья 3. Депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату

1. Депутат вәкаләтләре вакытыннан алда туктатыла:
1) үлем;
2) үз теләге белән отставкалар;
3) суд тарафыннан эшкә сәләтсез яисә чикләнгән эшчән дип тану;
4) суд тарафыннан хәбәрсез югалган дип тану яисә вафат булган дип игълан итү;
5) аңа карата судның гаепләү карарының законлы көченә керүе;
6) Россия Федерациясеннән читкә даими яшәү урынына чыгу;
7) Россия Федерациясе гражданлыгын йә чит ил гражданлыгын-Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсендә катнашучы чит ил гражданын туктату, алар нигезендә чит ил гражданы җирле үзидарә органнарына сайланырга, чит ил гражданлыгы

(ярдәмгә алу) яисә чит ил гражданы яисә чит ил гражданы территориясендә даими яшәү хокукын раслаучы башка документ булу хокукына ия., Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсе нигезендә, әгәр Россия Федерациясенең халыкара килешүендә башкасы каралмаган булса, җирле үзидарә органнарына сайланырга хокуклы;

8) сайлаучылар фикере;

9) тиешле җирле үзидарә органы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату;

10) хәрби хезмәткә чакырылу яки аны алыштыручы альтернатив граждан хезмәтенә җибәрү;

11) «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында»2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән чикләүләрне үтәмәгән очракта;

12) «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда һәм башка федераль законнарда каралган башка очракларда;

13) муниципаль район составында аның җирлек башлыгы, җирлекнең вәкиллекле органы депутаты буларак вәкаләтләрен туктату.

2. Депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турында җирлек Советы карары вәкаләтләрне вакытыннан алда туктату өчен нигез барлыкка килгән көннән соң 30 көннән дә соңга калмыйча кабул ителә, ә әгәр ул җирлек Советының муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы сессияләре арасында барлыкка килгән булса - мондый нигез барлыкка килгән көннән өч айдан да соңга калмыйча барлыкка килә.

3. Татарстан Республикасы Президенты депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турында гариза белән мөрәҗәгать иткән очракта, җирлек Советына әлеге гариза кергән көн депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату өчен нигез барлыкка килгән көн булып тора.

Статья 4. Депутат таныклыгы һәм күкрәк билгесе

1. Депутат аның җирлек Советы депутаты шәхесен һәм вәкаләтләрен раслаучы төп документы булган таныклыгына, шулай ук үз вәкаләтләре чоры дәвамында аннан файдаланучы күкрәк билгесенә ия.

2. Депутат таныклыгы һәм күкрәк билгесе турында нигезләмә, аларның тасвирламасы җирлек Советы тарафыннан раслана.

Статья 5. Депутат үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыру шартлары

1. Депутат депутат эшчәнлеген бушатылмаган нигездә башкара, ул үзенең депутат эшчәнлеген төп эш урыны буенча хезмәт һәм хезмәт вазыйфаларын башкару белән бергә алып бара, җирлек уставы белән билгеләнгән очраклардан тыш.

Статья 6. Депутат эшчәнлеге формалары

1. Депутат эшчәнлегенең формалары булып тора:

а) җирлек Советы утырышларында катнашу;

б) җирлек Советы комиссияләре эшендә катнашу;

в) җирлек Советы каравына җирлек Советы карарлары проектларын кертү;

г) депутат таләбе кертү;

д) депутат мөрәҗәгате юнәлеше;

е) дәүләт хакимияте органнарына, җирле үзидарә органнарына, иҗтимагый берләшмәләргә һәм аларның вазыйфаи затларына тәкъдимнәр кертү;

ж) тиешле вазыйфаи затларга гражданнар хокукларын бозуны кичекмәстән кисәтү буенча чаралар күрүне таләп итеп мөрәҗәгать итү;

з) сайлаучылар белән эшләү;
и) депутат берләшмәләре, фракцияләр һәм депутат төркемнәре эшендә катнашу;
к) территориаль иҗтимагый үзидарәне оештыруда катнашу.

2. Депутат эшчәнлеге шулай ук федераль законнарда, Татарстан Республикасы Конституциясендә һәм законнарында, җирлек уставы, Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Акъяр авыл җирлеге Советы Регламентында (алга таба - җирлек Советы Регламенты), башка муниципаль актларда каралган башка рәвешләрдә дә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

Статья 7. Депутатның Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Акъяр авыл җирлеге Советы утырышларында катнашуы

1. Депутат җирлек Советы утырышларында шәхсән катнаша.

2. Депутат җирлек советы утырышларын үткәрү вакыты һәм урыны, карап тикшерүгә кертелә торган мәсьәләләр турында үз вакытында хәбәр итә, шулай ук әлеге мәсьәләләр буенча барлык кирәкле материалларны җирлек Советы Регламенты нигезендә ала.

Авыл җирлеге Советы утырышында катнашу мөмкин булмаса, депутат бу хакта алдан ук Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Акъяр авыл җирлеге башлыгына хәбәр итә.

3. Депутат хокуклы:

1) комиссиядә һәм җирлек Советына тиешле вазифаларга сайларга һәм сайланырга;

2) җирлек Советында карау өчен сораулар бирергә;

3) высказывать фикерен формалаштыру мәсьәләләре буенча төзелә торган авыл җирлеге Советы органнары һәм кандидатуралары вазыйфаи затлар, сайлана (билгеләнә торган, килештерә торган) Советына авыл җирлеге;

4) закон чыгару инициативасын гамәлгә ашыру тәртибендә авыл җирлеге Советына хокукый актлар проектларын кертергә;

5) көн тәртибе, фикер алышына торган мәсьәләләрне карау тәртибе һәм асылы буенча тәкъдимнәр һәм искәрмәләр, карарлар проектларына һәм җирлек Советының башка актларына төзәтмәләр кертергә;

6) җирлек Советы утырышында теләсә кайсы органның яисә вазыйфаи затның, җирлек Советына хисап бирүче яисә контрольдә тотылган затның чираттан тыш хисабын яки мәгълүматын тыңлау турында тәкъдимнәр кертергә;

7) җирлек Советы Регламентында билгеләнгән тәртиптә фикер алышуларда катнашырга;

8) җирлек советы утырышларында, аның фикеренчә, иҗтимагый әһәмияткә ия булган гражданнар мөрәҗәгатьләрен игълан итәргә;

9) үз тәкъдимнәрен нигезләп һәм тавыш бирү мотивлары буенча чыгыш ясарга, белешмәләр һәм аңлатмалар бирергә;

10) җирлек Советы утырышлары беркетмәләренең эчтәлеге белән танышырга.

4. Җирлек Советы утырышында депутат тарафыннан әйтелгән тәкъдимнәр һәм искәрмәләр җирлек Советының тиешле комиссиясе тарафыннан карала һәм тикшерелә.

Статья 8. Депутатның җирлек Советының даими һәм вакытлы комиссияләре эшендә катнашуы.

1. Депутат җирлек Советы комиссияләре эшендә шәхсән катнаша, аның әгъзасы булып тора, тәкъдимнәр кертә, карала торган мәсьәләләр турында фикер алышуда һәм карарлар кабул итүдә катнаша.

2. Депутат әгъзасы булмаган комиссияләр эшендә катнаша, тәкъдимнәр кертә, карала торган мәсьәләләр турында фикер алышуда һәм киңәш бирү тавышы хокукы белән карарлар кабул итүдә катнаша ала.

Статья 9. Депутатның җирлек Советы һәм аның комиссияләре йөкләмәләрен үтәүдә катнашуы.

1. Депутат җирлек Советы һәм аның комиссияләренең үз компетенциясе кысаларында бирелгән йөкләмәләрен үтәргә тиеш.

2. Депутат җирлек советы яки аның комиссияләре кушуы буенча, муниципаль берәмлек чикләрендә булган оештыру-хокукый формаларына һәм милек рәвешләренә бәйсез рәвештә, җирлек Советы карарларының үтәлешен тикшерүдә катнаша.

3. Йөкләмәне үтәү нәтиҗәләре турында депутат җирлек Советына яки аның комиссиясенә хәбәр итә.

Статья 10. Депутат таләбе

1. Депутат җирлек Советы утырышларында җирле үзидарә органнарына, җирле үзидарә органнарының вазыйфаи затларына, җирлек Советы тарафыннан төзелә яки сайлана торган башка органнар җитәкчеләренә, Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы территориясендә урнашкан муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр җитәкчеләренә депутат таләбе белән аларның компетенциясенә керә торган мәсьәләләр буенча мөрәҗәгать итәргә хокуклы.

2. Депутат таләбе-депутат мөрәҗәгате, ул җирлек Советы карары буенча депутат таләбе дип таныла. Депутат таләбе турындагы тәкъдим депутат яисә депутатлар төркеме тарафыннан язма рәвештә кертелә һәм җирлек Советы утырышында җирлек Советы Регламентында билгеләнгән тәртиптә игълан ителә.

3. Җирле үзидарә органы, вазыйфаи зат, депутат таләбе җибәрелгән муниципаль предприятие яки учреждение җитәкчесе аңа язма рәвештә җавап бирергә тиеш. Җавап орган җитәкчесе, вазыйфаи зат, депутат таләбе җибәрелгән муниципаль предприятие яки учреждение җитәкчесе яисә аның вазыйфаларын вакытлыча башкаручы зат тарафыннан имзаланырга тиеш.

4. Гарызнамәнең инициаторы гарызнамәдә куелган мәсьәләләрне карауда турыдан-туры катнаша ала. Гарызнамәнең инициаторына аларны карау көне турында алдан, әмма мәсьәләне карау көненә кадәр өч көннән дә соңга калмыйча хәбәр ителә.

5. Җирлек Советы Җирле үзидарә органына, җирле үзидарә органының вазыйфаи затына, муниципаль предприятие яки учреждение җитәкчесенә депутат таләбе буенча кабул ителгән карарның үтәлеше турында җирлек советы билгеләгән вакытка язмача җавап бирергә хокуклы.

Статья 11. Депутат мөрәҗәгате

1. Депутат мөрәҗәгате дип депутатның Дәүләт хакимияте органнарына, җирле үзидарә органнарына, күрсәтелгән органнарның вазыйфаи затларына, муниципаль предприятие һәм учреждение җитәкчеләренә, муниципаль берәмлек территориясендә урнашкан оештыру-хокукый формаларына һәм иҗтимагый берләшмәләргә, аларның компетенциясенә керүче мәсьәләләр буенча, депутат эшчәнлеге белән бәйле мәгълүмат һәм белешмәләр алу максатыннан, язмача мөрәҗәгате санала.

2. Депутат мөрәҗәгате депутат бланкында рәсмиләштерелә һәм депутат тарафыннан мөстәкыйль рәвештә җибәрелә.

3. Дәүләт хакимияте органнарының, җирле үзидарә органнарының вазыйфаи затлары, оешмалар, аларның оештыру-хокукый формаларына һәм иҗтимагый берләшмәләр тарафыннан депутат мөрәҗәгатьләрен карау гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда гамәлгә ашырыла.

4. Депутат мөрәҗәгатенә җавап мөрәҗәгатьтә куелган сорауларның асылы буенча

булырга һәм мөрәҗәгать җибәрелгән вазыйфаи зат тарафыннан яисә вәкаләтле зат тарафыннан имзаланган булырга тиеш.

Статья 12. Депутатның сайлаучылар белән үзара мөнәсәбәтләре

1. Депутат сайлау округы сайлаучылары, шулай ук предприятие, оешмалар, дәүләт һәм башка органнар коллективлары белән элемтәдә тора.

2. Депутат сайлаучыларның мөрәҗәгатьләрен карый, гражданнарны кабул итә, дәүләт хакимиятенең тиешле органнарына, җирле үзидарә органнарына һәм иҗтимагый берләшмәләргә тәкъдимнәр кертә, шулай ук сайлаучыларны айга кимендә бер тапкыр кабул итә.

3. Депутат сайлаучыларга үз эшчәнлекләре турында алар белән очрашулар вакытында, шулай ук массакүләм мәгълүмат чаралары аша хәбәр итә.

4. Депутат сайлаучыларның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен тәэмин итү буенча чаралар күрә:

алардан кергән тәкъдимнәрне, шикаятьләрне карый, үз вәкаләтләре чикләрендә аларда булган мәсьәләләрне дөрес хәл итүгә ярдәм итә;

гражданнарны кабул итә;

җәмәгатьчелек фикерен өйрәнә һәм кирәк булганда тиешле дәүләт хакимияте органнарына, җирле үзидарә органнарына тәкъдимнәр кертә.

5. Депутатларның сайлаучылар белән очрашулары махсус билгеләнгән урыннарда, биналарда, ишегалды территорияләрендә үткәрелә, аларның исемлеге һәм тәртибе җирлекнең башкарма-идарә органы тарафыннан билгеләнгән.

Депутатның сайлаучылар белән очрашулары Россия Федерациясенең җыелышлар, митинглар, демонстрацияләр, урам йөрешләре һәм пикетлар турындагы законнары нигезендә үткәрелә.

Статья 13. Депутатның депутат берләшмәләре эшендә катнашуы

1. Җирлек Советы депутаты депутат фракциясе яки уртак эшчәнлек һәм карала торган мәсьәләләр буенча позицияне белдерү өчен төзелә торган төркем составына керергә хокуклы.

2. Фракцияләр һәм башка депутат берләшмәләрен төзү, теркәү һәм аларның эшчәнлеге тәртибе җирлек Советы Регламенты белән билгеләнә.

Статья 14. Депутатның җирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлары белән үзара мөнәсәбәтләре

1. Депутат аның җирлек советы, аның органнары эшчәнлегендә актив катнашуын тәэмин итә торган бөтен хокукка ия.

2. Җирлек советы депутатның сайлау округында, җирлек Советында аның эше, җирлек Советының, аның органнарының карарлары һәм күрсәтмәләренең үтәлеше турында хәбәрен тыңларга хокуклы.

3. Җирле үзидарә органнары һәм аның вазыйфаи затлары депутатка аның эшендә кирәкле ярдәм күрсәтәләр, депутатка җирле үзидарә органнары эшчәнлеге, икътисади һәм социаль үсеш программаларын үтәүнең барышы, депутатның тәнкыйди кисәтүләре һәм тәкъдимнәре буенча кабул ителгән чаралар турында мәгълүмат бирәләр, депутат тарафыннан законнарны, муниципаль берәмлекләрнең вәкиллекле органнары эш тәҗрибәсен, җәмәгатьчелек фикерен өйрәнүгә ярдәм итәләр.

Статья 15. Депутатның вазыйфаи затлар тарафыннан кабул итүгә хокукы

Депутат үз эшчәнлеге мәсьәләләре буенча Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Акъяр авыл җирлеге муниципаль берәмлеге территориясендә җирле үзидарә органнары, предприятие, оешмалар, муниципаль милек рәвешендәге учреждениеләрнең вазыйфаи затларын чираттан тыш кабул итү хокукыннан файдалана.

Статья 16. Депутатның мәгълүмат алу һәм тарату хокукы

Депутат җирле үзидарә органнарыннан, муниципаль оешмалардан һәм аларның вазыйфаи затларыннан депутат эшчәнлеге белән бәйле, закон тарафыннан сакланмый торган яшерен мәсьәләләр буенча мәгълүмат алу хокукына ия.

Статья 17. Депутат бурычлары

1. Депутат бурычлы:
1) үз эшчәнлеген гамәлгә ашырганда Россия Федерациясе Конституциясен, федераль законнарны, Татарстан Республикасы Конституциясен, Татарстан Республикасы законнарын, җирлек уставын, башка муниципаль хокукый актларны үтәргә;
2) гражданнарның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәүне һәм яклауны тәэмин итү;
3) даими, кимендә айга бер тапкыр, сайлаучыларны кабул итү;
4) гражданнарның, оешмаларның, аларның оештыру-хокукый формасына, иҗтимагый берләшмәләргә, дәүләт хакимияте органнарына, җирле үзидарә органнарына бәйсез рәвештә мөрәҗәгатьләрен үз вакытында карарга һәм аларга үз компетенциясе чикләрендә җавап бирергә;
5) сайлаучылар алдында очрашуларда елга бер тапкырдан да ким булмаган санда хисап тотарга;
6) депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле чикләүләрне үтәргә;
7) «коррупциягә каршы тору турында» 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль законда һәм башка федераль законнарда билгеләнгән чикләүләрне, тыюларны үтәргә, бурычларны үтәргә;
8) әхлак һәм депутат этикасы нормаларын үтәргә;
9) дәүләт һәм закон тарафыннан саклана торган башка серләрне сакларга, шулай ук гражданнарның шәхси тормышына, намусына һәм абруена кагылышлы, депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыру белән бәйле рәвештә аңа билгеле булган белешмәләрне таратырга;
10) ел саен хисап финанс елыннан соң килүче елның 30 апреленнән дә соңга калмыйча үзләренең керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр, шулай ук гамәлдәге законнар нигезендә үз хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр тапшырырга тиеш.
2. Депутат үзенә федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, җирлек уставы һәм башка муниципаль хокукый актлар белән йөкләнгән башка бурычларны башкара.

Статья 18. Депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле чикләүләр
1. Үз вәкаләтләрен даими нигездә башкаручы депутат хокуклы түгел:
1) эшмәкәрлек эшчәнлеге белән шәхсән яки ышанычлы затлар аша шөгыльләнергә;
2) коммерция яки коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә катнашырга, түбәндәге очраклардан тыш:
а) сәяси партия, һөнәр берлеге органы, шул исәптән җирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайлау органы тарафыннан түләүсез Идарәдә катнашу, башка иҗтимагый

оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының, күчемсез милек милек милекчеләр ширкәтенең гомуми җыелышында катнашу (конференция);

б) коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә (сәяси партия идарәсендә, һөнәр берлеге органында, шул исәптән җирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайлау органы тарафыннан, башка иҗтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының, күчемсез милек милекчеләр ширкәтенең гомуми җыелышында катнашу (конференция), Татарстан Республикасы Президентына алдан хәбәр итү тәртибендә катнашу (сәяси партия идарәсендә, һөнәр берлеге органында, шул исәптән җирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында, Татарстан Республикасы законы белән билгеләнгән тәртиптә;

в) муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләр Советы Ассоциациясенә, муниципаль берәмлекләрнең башка берләшмәләренә, шулай ук аларның идарә органнарында тәкъдим итү;

г) муниципаль берәмлек исеменнән оешманы гамәлгә куючы вәкаләтләрен гамәлгә ашыру тәртибен яисә муниципаль милектә булган акцияләр (устав капиталындагы өлешләр) белән идарә итү тәртибен билгели торган муниципаль хокукый актлар нигезендә муниципаль берәмлекнең идарә органнарында һәм Ревизия комиссиясендә, гамәлгә куючы (акционер)булган оешманы гамәлгә куючы (акционер) мәнфәгатьләрен муниципаль берәмлек исеменнән гамәлгә куючы вәкаләтләрен гамәлгә ашыру тәртибен яисә муниципаль милектә булган акцияләр (устав капиталында өлешләр) белән идарә итү тәртибен билгели торган муниципаль хокукый актлар нигезендә муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен;

д) федераль законнарда каралган башка очраклар;

3) башка түләүле эшчәнлек белән шөгыльләнергә, мөгаллимлек, фәнни һәм башка иҗади эшчәнлектән тыш. Шул ук вакытта мөгаллимлек, фәнни һәм башка иҗади эшчәнлек бары тик чит ил дәүләтләре, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданнары һәм гражданлыгы булмаган затлар акчалары хисабына гына финанслана алмый, әгәр Россия Федерациясенең халыкара килешүендә яки Россия Федерациясе законнарында башкача каралмаган булса;

4) Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, идарә органнары, Попечительләр һәм күзәтчелек советлары, Россия Федерациясе территориясендә эшләүче чит ил коммерцияле булмаган хөкүмәтнеке булмаган һәм аларның структур бүлекчәләре составына керергә.

2. Даими нигездә вәкаләтләрен башкаручы Депутат граждан административ яки җинаять эше буенча яклаучы яки вәкил (законлы вәкиллек очракларыннан тыш) буларак яки административ хокук бозу турында эш буенча катнаша алмый.

Статья 19. Депутат этикасы

1. Депутат закон, этика һәм әхлак нормаларын, шул исәптән әхлак нормаларын да катгый үтәргә тиеш:

1) җирлек Советы утырышларында билгеләнгән тәртипне һәм регламентны үтәргә;

2) депутат вәкаләтләрен үтәүгә бәйле рәвештә үз көченә керә торган башка депутатларга, вазыйфаи затларга һәм гражданнарга карата түземлек һәм хөрмәт күрсәтү, ихтирамсызлык күрсәтү, ихтирамсызлык белдерү;

3) депутат эшчәнлеге белән бәйле булмаган максатларда, әгәр бу мәгълүматлар Дәүләт, хезмәт, коммерция, шәхси яки закон тарафыннан саклана торган башка серне тәшкил итсә, депутат вәкаләтләрен үтәү белән бәйле рәвештә аңа билгеле булган мәгълүматларны таратырга һәм кулланмаска;

4) җирле үзидарә органнары эшендә катнашудан тыелырга һәм җирле үзидарә

органнары, оешмалар, вазыйфаи затлар, муниципаль хезмәткәрләр һәм гражданнар эшчәнлегенә шәхсән яки аның якыннарына кагылышлы мәсьәләләрне хәл иткәндә депутат статусыннан файдаланмаска;

5) депутат вазыйфаларының объектив башкарылуында шик тудырырлык гамәлләр, гаризалар, эш-гамәлләрдән тыелырга, шулай ук аның абруена яисә җирлек советы абруена зыян китерә алырлык низаглы ситуацияләрдән котылырга;

6) мәнфәгатьләр конфликтына китерә яисә китерә торган вазыйфаларны башкарганда шәхси кызыксынучанлык барлыкка килгәндә, бу хакта Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән тәртиптә хәбәр итәргә һәм аның мәнфәгатьләр конфликтын булдырмауга юнәлдерелгән карарларын үтәргә мөмкин;

7) Җирлек советы тарафыннан билгеләнгән Халык алдында чыгыш ясау кагыйдәләрен үтәргә.

2. Депутат этикасы бозылган очракта, депутатның үз-үзен тотышы турындагы мәсьәлә, җирлек Советы кушуы буенча, тиешле комиссия тарафыннан карала.

Статья 20. Депутат эшчәнлеген гамәлгә ашыру гарантияләре

1. Депутат эшчәнлеген гамәлгә ашыруның матди һәм башка гарантияләре җирлек уставы, Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының муниципаль норматив хокукый актлары белән билгеләнә.

2. Депутат хокукларының гарантияләре, аларны җинаять яки административ җаваплылыкка тарту, тоткарлау, арест, тентү, сорау алу, аларга карата башка җинаять-процессуаль һәм административ-процессуаль гамәлләр кылганда, шулай ук торак һәм (яки) хезмәт урынын, аларның багажын, шәхси һәм хезмәт транспорт чараларын, алар тарафыннан кулланыла торган элемтә чараларын исәпкә алганда, федераль законнар белән билгеләнә.

3. Депутат әйтелгән фикер, тавыш биргәндә белдерелгән позиция өчен һәм аның статусына туры килә торган башка гамәлләр, шул исәптән аның вәкаләтләре вакыты чыккач та, җинаять яки административ җаваплылыкка тартыла алмый. Әлеге нигезләмә депутат тарафыннан халык алдында мыскыл итү, яла ягу яки Федераль закон белән каралган башка хокук бозу очракларына кагылмый.